

[Nielsen-Man.]

mig, fra visse Sider blæst op til at være et meget stort Problem. Jeg kan nu ikke se, at Faren her er saa stor. Dels er det jo relativt faa Ejendomme, der er solgt til Ikke-Landmænd, dels oplever vi i hvert Fald for Øjeblikket en Tid, hvor Ejendommene er forholdsvis dyre. De nye Ejere bekoster Ejendommene gjort i Stand og giver Plads for unge Landmænd som Bestyrere og det netop i en Tid, hvor vi, som er Landmænd, daarligt tør placere vore Børn i en Ejendom med den Gæld, de maa paatage sig som Ejere. Nu faar de som Bestyrerfolk Lejlighed til at høste Erfaringer, som mange af os har maattet købe dyrt, og det paa en anden Mands Bekostning. Jeg synes, det er ret favorable Vilkaar for de unge Landmænd. Og disse Ejendomme, der bliver solgt til Ikke-Landmænd, skal nok komme paa Landmænds Hænder igen, og det til rimelige Priser. Der var ogsaa under sidste Krigsperiode Ikke-Landmænd, der købte Ejendomme, men hvor mange af dem har beholdt disse Ejendomme? Det er meget faa, som i Dag er Besiddere af dem. Disse Ejendomme er gaaet tilbage i Landmændenes Besiddelse igen. Dertil kommer, at jeg personlig anser det for et Gode, at Byfolk kommer Landmænds Problemer saa nær ind paa Livet, som de gør, naar de selv ejer en Landejendom. Jeg vil endda vove at paastaa, at hvis Byfolk havde kendt Landbrugets Forhold under 30ernes Krise, var vi formodentlig kommet lettere over de Vanskeligheder, som vi var ude for.

Der er et andet Forhold, som jeg gerne vil pege paa. Jeg har mødt mange Haandværkere og mindre næringsdrivende, som gaar med Drømmen i sig om at komme til at eje Jord og faa Lejlighed til at hæge og pleje om Planter og Dyr. Jeg synes ikke, det er forsvarligt at udelukke Muligheden for, at de kan faa en saadan Lejlighed. Ganske vist er der i Forslaget aabnet Adgang til undtagelsesvis Tilladelse til Køb, men det er samtidig udtalt, i hvert Tilfælde i Folketingsudvalgets Betænkning, at man under ingen Omstændigheder vil give Tilladelse til saadanne Køb, naar Ejendommen faar Karakter af Lystejendom; og den vil i mange Tilfælde netop faa en saadan Karakter af Lystejendom, naar den købes af en saadan lille Haandværker paa hans

ældre Dage. Jeg synes, at under saadanne Forhold burde det ikke være nødvendigt at søge om Tilladelse til at skaffe sig en Landbrugsejendom. Det staar for mig saaledes, at dette Afsnit, Stk. 4 i § 1, vil man meget vel kunne anfægte Grundlovsmæssigheden af, og i hvert Fald har det intet med mit Begreb om lige Adgang til Erhvervs- og Arbejdskraft at gøre.

Jeg vil ogsaa pege paa den anden Side af Medaillen. Naar Landbruget nu bliver et lukket Erhverv med Adgangsbeholdning — og det gør det —, hvordan vil vore unge saa være stillede, hvordan vil de blive betragtet, naar de søger over i andre Erhverv? Man kan selvfølgelig sige, at dette er en midlertidig Lov og Forholdene er ekstraordinære. Ja vel, men hvornaar hører Midlertidigheden op? Vi har ogsaa her i Dag hørt, at flere af de Ordførere, der har talt om dette Lovforslag, kun betragter det som et første Skridt paa Vejen og ønsker, at man senere skal gaa videre. Men selv om man vil sige, at det drejer sig om en midlertidig Lov, er den efter min Opfattelse et Skridt til Siden, bort fra Erhvervsfriheden. Jeg synes ikke, man skal tage dette Skridt. Jeg synes ikke, at de Grunde, der kan fremføres, taler stærkt nok derfor. Af de ca. 260 000 unge Medhjælpere, der er beskæftigede ved Landbruget, vil kun en ringe Part kunne fastholdes ved Erhvervet. Højest Halvdelen af den mandlige Ungdom kan vente at faa selvstændig Bedrift; Resten maa enten blive Landarbejdere eller gaa over i andre Erhverv, og vi skulde dog nødig ved en Paniklovgivning stænge for, at disse unge kan gaa ind i andre Erhverv. Nu kan man sige, og det vil ogsaa blive sagt, at det, at vi indfører en Adgangsbeholdning for Landbrugserhvervet, ikke nødvendigvis behøver at betyde, at vore unge vil møde Vanskeligheder fra de andre Erhverv, men det synes jeg er at se for ensidigt paa det. Hvis man vil ind paa Tankegangen, maa man forfølge den videre og se de Forhold i Øjnene, som kan blive Følgen, og disse følger ønsker jeg ikke skal indtræffe.

I øvrigt er der et Problem, som jeg gerne i denne Forbindelse vil have Lov til at nævne vedrørende de unge, som selv kan faa Ejendom. Nogle af dem kommer paa Landbrugsskole, alt for faa for Resten, andre